

**RECREATIESCHAP
STICHTSE
GROENLANDEN.**

ONTWERP
BEGROTING 2020

4 JULI 2019

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Inleiding	6
1.1 Algemeen.....	6
1.2 Begrotingsjaar 2020	6
1.3 Ontwikkelingen	7
1.4 Procedure	7
1.5 Leeswijzer.....	7
2. Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?	8
2.1 Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Programma A	8
2.2.1 Ontwikkelingen Programma A.....	8
2.2 Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Programma B (Vinkeveense Plassen)	10
2.2.1 Ontwikkelingen programma B	11
2.3 Beheer en Onderhoud	12
2.3.1 Wegen	13
2.3.2 Gebouwen en riolering	13
2.3.3 Water	13
2.3.4 Watergangen en oevers Vinkeveense Plassen.....	13
2.3.5 Groen: beplantingen	14
2.3.6 Groen: grasvegetaties	14
2.3.7 Schoonhouden en vuilafvoer	15
2.3.8 Terreininventaris	15
2.3.9 Materieel	15
2.4 Toezicht & Handhaving	15
2.4.1 Programma B	15
3 Wat mag het kosten.....	17
3.1 Waarderingsgrondslagen	17
3.1.1 Algemeen.....	17
3.1.2 Vaste activa	17
3.2 Overzicht van baten en lasten – Programma A.....	18
3.3 Overzicht van baten en lasten – Programma B.....	19
3.4 Overzicht van baten en lasten – Geconsolideerd	21
3.8 Geprognosticeerde balans	22
3.9 Deelnemersbijdrage naar deelnemer	23
Programma A.....	23
Programma B.....	23
4 Paragrafen	24
4.1 EMU-saldo.....	24

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	24
4.2.1 Kwantitatieve risico's	26
4.3 Financiële Kengetallen	27
Beoordeling kengetallen algemeen	27
Beoordeling kengetallen	28
Beoordeling netto schuldquote	28
Solvabiliteitsrisico	28
Structurele exploitatieruimte	28
Bijlage 1 Overzicht reserves	29
SGL-A	29
SGL-B	29
Bijlage 2 Staat van investeringen 2020	30
Bijlage 3 Informatie verbonden partijen	32
Recreatie Midden Nederland (RMN)(prog. 1)	32
Bijlage 4 Programmabegroting op taakveldniveau	33

Voorwoord

Voor u ligt de Ontwerp Programmabegroting Stichtse Groenlanden 2020, opgesteld in opdracht van het dagelijks bestuur door haar bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland (RMN).

Recreatieschap Stichtse Groenlanden is een gemeenschappelijke regeling (GR) op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Binnen deze GR werken de gemeenten De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Lopik, Stichtse Vecht, Nieuwegein, Utrecht, Woerden en IJsselstein en de provincie Utrecht samen aan beheer en ontwikkeling van toegankelijke recreatiegebieden voor inwoners en bezoekers van de regio.

Recreatieschap Stichtse Groenlanden is in 1999 opgericht *“ter behartiging van het belang van de deelnemers bij de intergemeentelijke openluchtrecreatie en de bescherming van natuur en landschap.”* Deze taakomschrijving is en blijft ongewijzigd, maar wat hieronder wordt verstaan en hoe hier invulling aan wordt gegeven, is wel aan verandering onderhevig.

Voor de huidige budgetperiode (2019-2022) heeft het recreatieschap de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- Regio Utrecht groeit en daarmee de vraag naar recreatievoorzieningen;
- Het recreatieaanbod moet aansluiten bij de behoefte van recreanten;
- Publieke recreatievoorzieningen moeten voor iedereen toegankelijk en betaalbaar blijven.

Zowel Programma A (Stichtse Groenlanden) als Programma B (Vinkeveense Plassen) heeft (extra) middelen ter beschikking gesteld om deze ambities te realiseren;

- Programma Stichtse Groenlanden heeft voor de budgetperiode 2019-2022 de deelnemersbijdrage met 20% verhoogd: 10% ten behoeve van in stand houding (het dekken van toenemende kosten voor 'reguliere werkzaamheden') en 10% ten behoeve van ontwikkeling (het verbeteren van de kwaliteit van bestaande recreatieterreinen en voorzieningen).
- Programma Vinkeveense Plassen beschikt tot 2024 nog over een bijdrage van Amsterdam en zet zich tot die tijd in op het verlagen van kosten en het vergroten van inkomsten om ook in 2024 tot een sluitende begroting te komen.

Deze opgaven komen onder druk te staan, omdat de kosten van de uitvoeringsorganisatie onverwacht toenemen. Stichtse Groenlanden heeft de uitvoering van haar werkzaamheden - Beheer & Onderhoud, Toezicht & Handhaving, Ontwikkeling, Exploitatie, Bedrijfsvoering en Bestuursondersteuning - belegd bij Recreatie Midden-Nederland (RMN). RMN is dé uitvoeringsorganisatie voor Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Plassenschap Loosdrecht e.o. en Routebureau Utrecht. De helft van de uitgaven van het recreatieschap bestaat dan ook uit kosten voor Recreatie Midden-Nederland.

In het eerste kwartaal 2019 – tijdens het opstellen van de begroting – kwam aan het licht dat er in de afgelopen jaren fouten zijn gemaakt in de formatiebegroting van Recreatie Midden-Nederland en het verwerken van de loonindexatie als gevolg van cao-wijzigingen. Dit heeft tot gevolg dat er een structureel tekort is ontstaan in de begroting van Recreatie Midden-Nederland. Dit tekort moet worden doorbelast aan haar deelnemers (recreatieschap Stichtse Groenlanden en Plassenschap Loosdrecht e.o.). Deze structurele hogere doorbelasting van Recreatie Midden-Nederland kan door beide programma's worden opgevangen, maar heeft tot gevolg dat ambities moeten worden bijgesteld of getemporeerd.

Daarnaast werkt Recreatie Midden-Nederland aan een plan van aanpak om de benodigde verbeteringen in de bedrijfsvoering te realiseren. Er worden verschillende scenario's verkend om de

basis op orde te krijgen en de organisatie toekomstbestendig te maken dan wel de uitvoering van de taken en ambities van het recreatieschap te borgen. Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft hier in 2020 geen concreet transitiebudget voor geraamd, maar wel een PM post opgenomen voor de te verwachte kosten.

Opgemaakt door het dagelijks bestuur bij besluit van 3 juli 2019 en vastgesteld door het algemeen bestuur op 9 oktober 2019.

Dhr. H.J.C. Geerdes

Voorzitter

Mw. S. Stolwijk

Secretaris

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Het recreatieschap is een gemeenschappelijke regeling (GR) op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Op basis van deze wet kunnen gemeenten, provincies en waterschappen publiekrechtelijk samenwerken aan een belang dat verder strekt dan de gemeente- of provinciegrens. Het belang van recreatie, natuur en landschap is regionaal van aard. De behartiging daarvan — waaronder begrepen het dragen van de kosten die gepaard gaan met de instandhouding en verbetering van voorzieningen — is daarom in een intergemeentelijk of regionaal samenwerkingsverband georganiseerd.

Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft als taak 'beheer & onderhoud', 'toezicht & handhaving', 'ontwikkeling' en 'exploitatie' van (vrij) toegankelijke en eigentijdse recreatievoorzieningen in het buitengebied. Dit buitengebied is veelzijdig: van uitgestrekte veenweidegebieden en de Vinkeveense Plassen tot agrarische gebieden en de Lek met zijn prachtige uiterwaarden. Wandelen, fietsen, vissen en watersporten als zwemmen en kanoën: het kan allemaal in de gebieden van Stichtse Groenlanden.

Het recreatieschap zorgt voor de volgende terreinen: Strijkviertel, Oortjespad, Eend, Grutto, Maarsseveense Plassen, Vinkeveense Plassen, Salmsteke, 't Waal, De Leijen, Heulsewaard, Middelwaard, Cattenbroek, Nedereindse Plas, Laagraven, Haarrijnse Plas, Ruigenhoek, Hampoort/ de Rivier, Heemstede Noord en de Meerlo brug/ Hollandse IJsselpad. Maar ook kilometers lange routes voor wandelaars, fietsers, ruiters en kanoërs.

Gescheiden financiële huishouding

In 2018 is gemeente De Ronde Venen, na opheffing van recreatieschap Vinkeveense Plassen, toegetreden tot recreatieschap Stichtse Groenlanden. Besloten is dat de financiële huishouding binnen het recreatieschap voorlopig wordt gescheiden in twee delen: het werkgebied van Stichtse Groenlanden van voor 2018 (programma A) en het werkgebied de Vinkeveense Plassen (Programma B) dat gemeente De Ronde Venen heeft ingebracht. Dit betekent dat de begroting bestaat uit twee programma's, er twee financiële administraties worden gevoerd en dat er over twee onderdelen verantwoording wordt afgelegd in de jaarrekening. Hiermee worden de financiële risico's over en weer gescheiden. De 'oude' deelnemers van Stichtse Groenlanden lopen geen risico verband houdend met het Vinkeveense gebied en De Ronde Venen loopt geen risico in verband met het werkgebied van Stichtse Groenlanden van voor 2018. Deze afspraak wordt in het najaar 2022 geëvalueerd.

1.2 Begrotingsjaar 2020

Recreatieschap Stichtse Groenlanden werkt met budgetperiodes van vier jaar. Begrotingsjaar 2020 is het tweede jaar van de budgetperiode 2019-2022. Het is tevens het tweede begrotingsjaar waarin het gebied van de Vinkeveense Plassen is opgenomen. In de budgetperiode 2019-2022 werken we verder aan de projecten en opgaven die voortkomen uit het in 2019 herijkte Ontwikkelplan Stichtse Groenlanden en het in februari 2019 vastgestelde Programma Vinkeveense Plassen 2019-2024.

Uitgangspunten programmabegroting 2020

Voor ieder jaar binnen de vierjarige budgetperiode worden, ter voorbereiding op het opstellen van de begroting, financiële uitgangspunten opgemaakt door het dagelijks bestuur en vastgesteld door het algemeen bestuur. De uitgangspunten voor de programmabegroting 2020 zijn in het dagelijks bestuur d.d. 28 november 2018 vastgesteld en voor zienswijze aangeboden aan de deelnemers. Uit deze zienswijzen zijn aandachtspunten, verbeteringsuggesties en voorwaarden naar voren gekomen welke bij het opstellen van deze begroting zijn meegenomen.

1.3 Ontwikkelingen

In de begroting geven we aan welke ontwikkelingen er in 2020 op het recreatieschap afkomen en hoe deze financieel worden vertaald. Uitgangspunt is dat er een structureel sluitende programmabegroting 2019-2022 wordt opgesteld.

Omdat de begroting 2018 (Programma A) een structureel tekort liet zien, heeft het dagelijks bestuur een stevig traject doorlopen hoe dit tekort op te lossen en tegelijkertijd meer toekomstbestendig te worden. Naar aanleiding van dit traject heeft het bestuur besloten tot een verhoging van de deelnemersbijdrage van 20%, waarvan 10% bestemd is voor in stand houding (het dekken van oplopende tekorten als gevolg van toenemende kosten voor 'reguliere werkzaamheden') en 10% om structureel te kunnen blijven ontwikkelen (het verbeteren van de kwaliteit van de bestaande recreatieterreinen en voorzieningen). Hiervan is 5% (€ 125.400) een dotatie aan de Ontwikkelreserve en 5% (€ 125.400) voor RMN om een programmamanager aan te stellen.

De programmamanager gaat in 2019 aan de slag met een herijking van het Ontwikkelplan met bijbehorend investeringsprogramma. Ten behoeve van het investeringsprogramma is in de begroting in 2019 € 650.000 opgenomen voor aanpassing van de parkeerplaatsen bij de recreatieterreinen om te voldoen aan het huidige "intensieve" gebruik. In de jaren 2020, 2021 en 2022 is in de meerjarenbegroting een investering opgenomen van respectievelijk € 750.000, € 250.000 en € 750.000. Concrete invulling hiervan wordt in 2019 uitgewerkt met de herijking van het Ontwikkelplan en het bijbehorende investeringsprogramma.

Voor Programma B, Vinkeveense Plassen, is in 2018 invulling gegeven aan het 'Toekomstplan Vinkeveense Plassen' in de vorm van een programmaplan. Doel van dit programmaplan is het opvangen van de bijdrage van de uittrekkende Gemeente Amsterdam per 2024 door het verlagen van de structurele kosten en het verhogen van de inkomsten uit exploitatie. Deze ontwikkelingen alsmede de incidentiele kosten om dit te realiseren zijn onderdeel van deze begroting.

De komende budgetperiode zetten we ons in op duurzaam beheer, onderhoud en doorontwikkeling van onze recreatievoorzieningen in de regio met oog voor natuur en landschap. Het recreatieschap zorgt voor een passend recreatieaanbod 'binnen handbereik'. Dit vraagt om structurele inzet om de inrichting van de bestaande recreatieterreinen te verbeteren, voorzieningen toe te voegen en bekendheid te vergroten op een manier die past in het landschap van regio Utrecht.

Zo blijft de regio Utrecht een aantrekkelijke omgeving om te wonen, werken en recreëren.

1.4 Procedure

Het dagelijks bestuur biedt deze 'Ontwerp Programmabegroting 2020' voor zienswijze aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan provinciale staten van de deelnemende provincie aan. Met inachtneming van eventuele zienswijzen stelt het algemeen bestuur de 'Programmabegroting 2020' vast.

1.5 Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk heeft u de algemene uitgangspunten voor het opstellen van deze programmabegroting kunnen lezen. Het tweede hoofdstuk is het programmaplan 2020. In dit hoofdstuk worden de strategische doelstellingen van recreatieschap Stichtse Groenlanden beschreven. Hoofdstuk drie beschrijft wat het gaat kosten en hoofdstuk vier bevat de paragrafen die nader ingaan op risico's en weerstandvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, financiering en bedrijfsvoering. Hoofdstuk vijf bevat de exploitatiecijfers voor 2020 en een toelichting op de ontwikkeling van deze cijfers en er wordt een beeld geschetst van de meerjarige ontwikkeling van de exploitatie. Ten slotte geeft hoofdstuk zes een beeld van de financiële positie van recreatieschap Stichtse Groenlanden.

2. Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

2.1 Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Programma A

In 2019 herijkt het bestuur van het recreatieschap het ontwikkelplan Stichtse Groenlanden (A) en het bijbehorende investeringsprogramma. Vanaf de begroting 2019 zijn door een verhoging van de deelnemersbijdragen extra middelen beschikbaar gekomen voor ontwikkelingen. Hoe we die middelen gaan inzetten in 2020 wordt bepaald op basis van de herijking van het ontwikkelprogramma. Dat wordt dus later in 2019 duidelijk.

In de tussentijd gaat een beperkt aantal ontwikkelingen wel door (zie tabel).

De gevolgen van die ontwikkelingen voor de begroting, het gaat hierbij steeds om te verwachten extra inkomsten of besparingen, zijn nog te onzeker om nu al te kwantificeren. Dat heeft onder andere te maken met nog te doorlopen vergunning- en bouwtrajecten en onderhandelingen. Voor de verschillende processen maken we gebruik van het ontwikkelbudget en van de inzet van eigen medewerkers.

Beheer en onderhoud wordt uitgevoerd volgens het meerjaren-onderhoudsplan en het meerjarenplan voor vervangingsinvesteringen. Voor de terreinen en voorzieningen van programma A zijn in 2020 relatief weinig grote ingrepen gepland.

We krijgen in 2020 op bescheiden schaal ook te maken met extra kosten voor beheer en onderhoud. Dat heeft te maken met het overnemen van terreinen van de provincie in 2019 in het kader van het programma Recreatie om de Stad. We gaan ervan uit, dat we de kosten voor beheer en onderhoud van die terreinen binnen de begroting kunnen opvangen, omdat ze al begroot zijn, of omdat er ook (pacht)opbrengsten samenhangen met het eigendom en beheer van deze terreinen.

2.2.1 Ontwikkelingen Programma A

Wat willen we bereiken?

Het aanbod van het recreatieschap en de ontwikkeling daarvan is een belangrijke tegenhanger van de bevolkingstoename en voortgaande verdichting in de regio. We streven naar een divers aanbod en willen daarmee aansluiten op de diversiteit aan leefstijlen en de recreatievraag die daarmee samenhangt. Om dit te bereiken werken we aan het meer herkenbaar, vindbaar en bereikbaar maken van de terreinen. We doen dat veelal samen met andere overheden, terreinbeherende organisaties en belanghouders in onze omgeving.

In 2019 vindt een herijking plaats van het ontwikkelplan voor programma A. 2020 is het eerste uitvoeringsjaar dat volgt op de herijking van het ontwikkelplan.

In de Kadernota 2019-2022 zijn voor programma A de volgende opgaven geformuleerd:

- begroting in evenwicht;
- leren van de ervaringen uit het Ontwikkelplan 2015-2018;
- keuzes maken om een aantrekkelijk, toegankelijk en betaalbaar recreatieaanbod voor de toekomst te garanderen;

Wat gaan we daarvoor in 2020 doen?

In de onderstaande tabel is per recreatiegebied of ontwikkelproject toegelicht welke verwachte ontwikkelingen er in 2020 plaats zullen vinden.

PRODUCT	TOELICHTING
Maarsseveense Plassen	Op de Maarsseveense Plassen voorzien we in 2020 geen bijzondere ontwikkelingen. Voor het gebied staat wel een bedrag van €365k op de onderhoudsbegroting van 2020. Het betreft het vervangen van de beschoeiing Elzenpad.
Strijkviertel	We ontwikkelen samen met de gemeente Utrecht en een ondernemer de locatie Strijkviertel. We beogen in ieder geval de realisatie van een horecavoorziening, type “lakehouse”, aan de noordoever van de plas. In 2019 worden de plannen verder uitgewerkt en zou de planologische procedure kunnen starten. In een positief scenario kan de bouw starten in de loop van 2020.
Noorderpark/Ruigenhoek	We verwachten dat gemeente De Bilt in het voorjaar van 2019 de planologische procedure afrondt die nodig is voor realisatie van de oefengolfbaan in Ruigenhoek. In dat geval kan de ondernemer de benodigde vergunningen aanvragen voor de aanleg van de baan. In een positief scenario kan die later in 2019 starten en kan de baan in 2020 open. Dit leidt in 2020 mogelijk tot de eerste pachtinkomsten voor het schap. Verder zetten we de samenwerking met onze gebiedspartners, provincie Utrecht, gemeente Utrecht, gemeente de Bilt, Staatsbosbeheer voort in Noorderpark/Ruigenhoek. We willen het gebied vooral beter toegankelijk en overzichtelijk maken, onder andere door aantrekkelijke en meer herkenbare bebording. We verwachten, dat we in 2020 te maken krijgen met de aanpak van de Noordelijke Randweg Utrecht. Op termijn zorgt die voor een betere ontsluiting van het recreatiegebied vanuit de wijk Overvecht. Dat is bijvoorbeeld ook in het belang van de exploitatie van de horecavoorziening bij de forelvisvijver.
Hampoort/ de Rivier	Als we in 2019 de overdracht van het terrein Hampoort van de provincie aan het recreatieschap rond hebben, kunnen we een ondernemer werven. Afhankelijk van het plan van die ondernemer moeten er planologische procedures en een bouwtraject worden doorlopen. Het gebied is aantrekkelijker gemaakt voor de recreant met de opening van fietspad De Rivier. Er ligt een ambitie om nog een aftakking van dit fietspad te realiseren, maar het is onzeker of dat lukt. Dat heeft te maken met grondposities. We verwachten dat we in de loop van 2019 een besluit kunnen laten nemen over het al dan niet verwerven van een voor recreatie te ontwikkelen terrein, dat langs het fietspad ligt.
Oortjespad	In 2019 willen we de locatie Oortjespad in erfpacht hebben overgedragen aan ondernemer Kameryck. We zetten in op overdracht van het hele terrein, inclusief kinderboerderij en plas de Eend.
Cattenbroek	We verwachten, dat we in 2019 de overdracht van het gebied Cattenbroek van de gemeente Woerden aan het schap rond krijgen. In die overdracht is voorzien in een ondernemer, die een horecavoorziening, type “lakehouse” wil realiseren aan de zuidoever van de recreatieplas. Hij wil hierbij ook een aanbod voor vrijetijdsactiviteiten realiseren. We zetten in op beheer van het terrein door deze ondernemer.
Salmsteke	We verwachten dat we deze locatie samen met partners Rijkswaterstaat, Hoogheemraadschap Stichtse Groenlanden, provincie Utrecht, gemeente Lopik en Staatsbosbeheer verder kunnen ontwikkelen. We bevinden ons in 2020 in de planfase voor het project “Uiterwaard”, waarin we kosten maken ten behoeve van het proces (nadere onderzoeken bijvoorbeeld). De realisatie van de plannen verwachten we vanaf 2022.

Laagraven/ Heemstede Noord	In Laagraven werken we aan de aansluiting van wandelroutenetwerk C aan wandelroutenetwerk B en mogelijk de realisatie van een TOP bij Down Under. We hebben in 2019 gronden verworven in Heemstede Noord, waarvan we een deel doorverkopen aan de gemeente Houten en aan het waterschap. Afhankelijk van de uitkomsten van de herijking van het ontwikkelplan kunnen we in 2020 verder met het opstellen van een ontwikkelvisie voor dit gebied.
Tull en 't Waal/ Honswijkerplas	We zijn in dit gebied al bezig met de planologische procedure die nodig is om een recreatief knooppunt 't Waal mogelijk te maken. We verwachten die planologische procedure in 2019 af te kunnen ronden, zodat we in 2020 een ondernemer kunnen zoeken.
Wandelroutenetwerk C	We werken aan de realisatie van Wandelroutenetwerk C (Kromme Rijnstreek). Dit netwerk sluit in het gebied Laagraven aan op Wandelroutenetwerk B.
De Leijen	We willen in de Leijen een recht van erfpacht vestigen met grondeigenaar het Utrechts Landschap. Op basis daarvan kunnen wij een ondernemer aantrekken voor realisatie en exploitatie van een horecavoorziening. Daarmee zou het gebied een impuls kunnen krijgen voor wat intensievere recreatie.
Nedereindse Plas	Voor de Nedereindse Plas is €224k begroot voor groot onderhoud 'na sanering'. Pas als er duidelijkheid is over de afwikkeling van die sanering kan worden bepaald hoe we deze middelen inzetten. In 2019 werken we samen met de gemeente Utrecht, provincie, waterschap en omgevingsdienst aan een bestuurlijk besluit, dat een basis moet leggen onder verdere ontwikkeling van dit gebied, al dan niet met recreatieve voorzieningen.
Fietspad Verlengde Meerlopad/ Hollandse IJsselpad	In 2019 bereiden we de realisatie van dit fietspad voor. We verwachten dat het in 2020 kan worden aangelegd met inzet van middelen uit het programma Recreatie om de Stad. De uiteindelijke beheerkosten voor het recreatieschap zijn al opgenomen in de begroting.
Fietspad Reijerscop	Provincie Utrecht werkt samen met de gemeenten Utrecht, Woerden en Montfoort, het waterschap en het recreatieschap aan de realisatie van een fietspad Reijerscop. Realisatie is nog onzeker. Dat geldt ook voor eventuele overdracht van het pad aan het recreatieschap. Beheerkosten zijn ook nog niet opgenomen in de begroting.
Routebureau	Sinds 1 januari 2018 is het recreatieschap een van opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Beheer en ontwikkeling van routenetwerken evenals de gezamenlijke informatievoorziening en marketing, loopt via het routebureau. Het recreatieschap draagt hier jaarlijks.. aan bij. In 2020 wordt (een deel van) wandelroutenetwerk C gerealiseerd, onder andere in het gebied Laagraven.

2.2 Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Programma B (Vinkeveense Plassen)

In 2024 komt de vaste deelnemersbijdrage (€ 235.000,-) van de gemeente Amsterdam voor de Vinkeveense Plassen te vervallen. Het opvangen van de wegvallende deelnemersbijdrage is onderbouwd in het Toekomstplan Vinkeveense Plassen (2015). De afgelopen jaren is gewerkt aan de uitvoering van dit Toekomstplan waarvan een deel is gerealiseerd. Andere onderdelen uit dit plan kwamen echter niet goed van de grond, doordat samenhang ontbrak. Ook was er geen specifieke inzet op de ontwikkeling van de zandeilanden. Het voormalig recreatieschap Vinkeveense Plassen heeft daarom besloten de verdere uitvoering van het Toekomstplan in de vorm van een meer

samenhangend programma te laten plaatsvinden. Dit programma is op 6 februari 2019 door het dagelijks bestuur vastgesteld.

Ook in de Kadernota 2019-2022 zijn opgaven voor het gebied in programma B geformuleerd:

- Het uitvoeren van achterstallig en toekomstig onderhoud
- Het uitvoeren van een pakket maatregelen om tot een sluitende begroting te komen in 2024
- Inspelen op de nieuwe vraag van recreanten door ondernemers meer ruimte te bieden

2.2.1 Ontwikkelingen programma B

Wat willen we bereiken?

De Vinkeveense Plassen leveren een belangrijke bijdrage aan het recreatieve aanbod in het noordwestelijk deel van de Provincie Utrecht. Met de toetreding van gemeente De Ronde Venen tot het recreatieschap Stichtse Groenlanden met inbreng van de bezittingen van het voormalig recreatieschap Vinkeveense Plassen is een groot en aansluitend gebied tot stand gekomen waarin van verschillende soorten recreatie genoten kan worden.

De Vinkeveense Plassen bestaan voor een groot deel uit water en bieden een specifieke vorm van recreatie aan. De ambitie voor het gebied: *de Vinkeveense Plassen is een toekomstbestendig (water)recreatiegebied dat aansluit bij de behoefte van de bezoekers*. Om dit te bereiken, werken we aan het herkenbaar, vindbaar en bereikbaar maken van het gebied en zetten we in op een aantrekkelijk en gevarieerd recreatief aanbod.

Wat gaan we daarvoor in 2020 doen?

In de onderstaande tabel is per recreatiegebied of ontwikkelproject toegelicht welke verwachte ontwikkelingen er in 2020 plaats zullen vinden.

PRODUCT	TOELICHTING
De Basis op orde	De komende periode wordt een groot gedeelte van de zandeilanden en legakkers in het bezit van het schap voorzien van een nieuwe beschoeiing. De uitvoering van de eerste tranche van het beschoeien van de zandeilanden en legakkers is in 2018 gerealiseerd. Deze vernieuwing is noodzakelijk door het achterblijven van investeringen in de beschoeiingen in de afgelopen periode. De inschatting is dat in 2020 gestart wordt met het vervangen van 3651 m¹ aan beschoeiing. We bekijken of het mogelijk is om een deel van de oevers natuurvriendelijk te beschoeien. Op basis van de in 2019 uitgevoerde pilots om de verzonken legakkers zichtbaar te maken en te versterken, wordt in 2020 gekeken of en hoe we dit ook op overige verzonken legakkers kunnen toepassen. Er is budget beschikbaar voor het afgraven van de verzonken legakkers. In 2019 starten we met het verbeteren van de entrees op Winkelpolder en eiland 4 naar het gebied. Mogelijk voeren we hier in 2020 ook nog activiteiten voor uit. In 2019 starten we met het inzichtelijk maken van alle (erf)pacht- en huurcontracten in het gebied. We bekijken daarna of contracten herzien en inkomsten verhoogd kunnen worden.

Recreatieve ontwikkeling	De opgave voor de komende jaren richt zich op het verder recreatief ontwikkelen van het gebied, zodanig dat er inkomsten gegenereerd worden om het gebied duurzaam te kunnen onderhouden en te kunnen blijven aansluiten bij de wensen van de bezoekers. Het ontwikkelen van de zandeilanden wordt binnen een project uitgevoerd en bestaat uit een aantal fasen. In 2019 werken we aan businesscases per beoogde ontwikkellocatie (Winkelpolder, eilanden 1 & 2, eilanden 4 & 5 en eiland 13) en vanaf 2020 realiseren we concreet nieuwe voorzieningen in het gebied. De realisatie van deze opgave is afhankelijk van de mogelijkheden die het nieuwe bestemmingsplan Plassengebied van gemeente De Ronde Venen gaat bieden. De planning is dat de raad in het tweede kwartaal van 2020 het herziene bestemmingsplan vaststelt. Op basis van dit vastgestelde bestemmingsplan kan met ondernemers invulling worden gegeven aan de recreatieve ontwikkeling van het gebied. Tot die tijd zijn kleinere activiteiten, bijvoorbeeld het toestaan van tijdelijke activiteiten of evenementen mogelijk.
Maatschappelijke verbreding	In het programma Vinkeveense Plassen 2019-2024 is bewust gekozen voor een aanpak die vanuit een breder perspectief naar de uitdagingen die er voor het gebied liggen, maar waar het recreatieschap niet primair voor aan zet is, kijkt. In 2019 wordt verkend hoe er, samen met andere partijen, gewerkt kan worden aan de totale kwaliteit van het gebied. Hierbij leggen we de verbinding met natuur- en waterkwaliteit, duurzaamheid, het versterken van het cultuurhistorisch landschap, mobiliteit en marketing, kunst en cultuur. Het is lastig te voorspellen welke concrete activiteiten er in 2020 uitgevoerd kunnen worden en wat hierin van het recreatieschap wordt verwacht. In ieder geval is capaciteitsinzet op deze onderwerpen in 2020 gewenst.
Overige terreinen	Een groot deel van de veenweideterreinen zijn voorafgaand aan de toetreding van De Ronde Venen tot het recreatieschap verkocht. Alleen de fiets/wandelpaden Veenkade West en Veenkade Oost (eigendom Plassenschap Loosdrecht) zijn voor het behoud van de aanwezige routestructuur niet verkocht. Voor deze paden zijn geen ontwikkelingen voorzien in 2020.
Toezicht & Handhaving	Gemeente De Ronde Venen investeert extra in toezicht & handhaving op de plassen. In 2019 is gestart de verwachtingen op het gebied van toezicht & handhaving te bespreken en inzichtelijk te maken. In 2020 werken we verder aan de optimalisering van de samenwerking.
Ontheffingen en vergunningen	Voor de Vinkeveense Plassen worden waterski-, duik-, en pleziervaartuigenontheffingen verleend. In 2018 is een pilot met een dagpenning voor de duikzone gestart. Deze loopt door in 2019. Als dit een positieve uitkomst heeft, wordt dit structureel gemaakt in 2020.
Routebureau	Sinds 1 januari 2018 is het recreatieschap een van opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Beheer en ontwikkeling van routenetwerken evenals de gezamenlijke informatievoorziening en marketing loopt via het routebureau.

2.3 Beheer en Onderhoud

Het recreatieschap heeft als taak te voorzien in de behoefte aan recreatie (basis-) voorzieningen zowel op het land als op en aan het water (dagrecreatieterreinen, recreatiestranden, fiets- en wandelpaden en recreatieve routes) in het buitengebied. Een van de kenmerken van basisvoorzieningen is dat zij over het algemeen gratis toegankelijk zijn.

Het beheer is in beweging. Met de aanschaf van GeoVisia als beheertool is een start gemaakt met een herziening van de beheermethodiek binnen Recreatie Midden-Nederland (RMN). Alle beheergebieden zijn ingemeten en opgenomen in GeoVisia. Daaropvolgend is in 2018 een begin

gemaakt met het invoeren van gegevens om de technische beheermaatregelen te kunnen doorrekenen. 2019, 2020 en 2021 staan in het teken van het completeren van de benodigde beheergegevens. Door middel van inspectierondes wordt de technische staat van alle elementen in de beheergebieden in kaart gebracht en ontstaat er een gedetailleerd inzicht in de huidige staat en onderhoudsbehoefte.

Begin 2019 worden voor alle gebieden waar RMN beheert nieuwe beheerplannen opgesteld. Deze plannen geven een actuele beschrijving van de (beeld)kwaliteit per beheergebied. Hierin wordt ook de verhouding tussen de gerealiseerde kwaliteit en de beheerkosten getoetst. De beheerplannen maken het mogelijk om in 2019 met de deelnemers van het recreatieschap in gesprek te gaan over de uitgangspunten van het beheer, de huidige beheerkeuzes en of de gerealiseerde kwaliteit overeenkomt met de wensen en verwachtingen van de deelnemers. Het is op dit moment nog niet te voorspellen welke invloed de discussie heeft op de begroting voor 2020 en verder.

Naast de jaarlijkse begroting voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden heeft RMN een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) 2019-2029. Dit MJOP geeft invulling aan de wettelijke verplichtingen en laat zien waar de komende periode groot onderhoud aan de paden en recreatieterreinen of objecten gepland staat.

In 2021 verwacht RMN het nieuwe beheersysteem volledig te hebben ingericht en wordt het MJOP herijkt. Vanaf dat moment is het mogelijk om jaarlijks een nauwkeuriger beeld geven van de te verwachten werkzaamheden en de te maken kosten voor de periode 2021-2045.

2.3.1 Wegen

Jaarlijks worden de wegen geïnspecteerd. De hieruit voortkomende acties worden planmatig aangepakt en voor de toekomst in de meerjarenbegroting opgenomen. Gaten in de half verharde parkeergedeelten en paden op de recreatieterreinen worden jaarlijks uitgevuld, evenals gaten in het asfalt van toegangswegen en fietspaden. Het periodiek aanbrengen van een nieuwe slijtlaag of deklaag bij de diverse (half)verhardingen behoort tot het groot onderhoud. Waar nodig worden tegels en straatklinkers vervangen. Het periodiek herstraten van grotere oppervlaktes tegels en straatklinkers behoort tot het groot onderhoud. Dit geldt, behalve voor bovengenoemde wegen en paden, ook voor de verhardingen bij gebouwen.

2.3.2 Gebouwen en riolering

Het onderhoud bestaat voornamelijk uit het periodiek schilderen van het houtwerk, het repareren van kapot sanitair en het verhelpen van storingsen. Het schoonmaken van de toiletvoorzieningen op de terreinen is uitbesteed, alleen bij Strandbad Maarsseveense Plassen wordt dit door ingehuurd medewerkers uitgevoerd. Het periodiek vervangen van dakbedekkingen is groot onderhoud.

2.3.3 Water

Bij de najaarschouw wordt de oever- en watervegetatie van de watergangen in het weidegebied uitgemaaid. Jaarlijks wordt een deel van de watergangen op diepte gebaggerd om aan de diepte-eis uit de keur van het waterschap te kunnen voldoen. De scheisloten langs de recreatieterreinen en fietspaden worden in het najaar, vanwege de schouwverplichting, machinaal gesloten. Het onderhoud van watergangen en oevers is uitbesteed.

2.3.4 Watergangen en oevers Vinkeveense Plassen

Jaarlijks worden alle watergangen geschouwd en een deel ervan op diepte gebaggerd. Het recreatieschap beheert de beschoeiing van legakkers in de Vinkeveense Plassen en bijna 11 km beschoeiing van de zandeilanden. De oevers rond de zandeilanden worden voor het grootste deel beschermd middels een middelzware beschoeiing. Er is een meerjarenplan opgesteld voor het vervangen van de beschoeiingen van de zandeilanden en een aantal recreatief belangrijke legakkers. De beschoeiingen worden uitgevoerd in duurzame materialen die 40 jaar meegaan.

Tot deze beschoeiingen zijn gerealiseerd, worden ontstane gaten in de beschoeiingconstructies gerepareerd en het bijbehorende stuk land aangevuld. Dit gebeurt in het kader van groot onderhoud. De recreatiestranden op de zandeilanden worden aan het begin van het seizoen onder profiel gebracht en geëgaliseerd en aangevuld met zand.

2.3.5 Groen: beplantingen

Op de terreinen wordt een beheer gevoerd gericht op de vorming en instandhouding van midden-bos. Dit levert een beeld op van een struikenetage, met daarbovenuit vrij grote bomen. Het beheer richt zich op de vorming en instandhouding van een lagenopbouw binnen de aanwezige beplanting.

Dit geeft voldoende luwte en afscherming voor de recreant en een mooi landschappelijk beeld als achtergrond.

Gefaseerd (om totale kaalslag te voorkomen) wordt de struikenetage afgezet, zodat deze weer uit kan lopen en een dicht geheel vormt. De opgaande bomen worden deels gedund om een gevarieerder sortiment te krijgen. Vooral op de "grotere" terreinen (Maarsseveense Plassen en Ruigenhoek) wordt een meer natuurlijker beheer toegepast. Dit bestaat uit onder meer het uitkappen van vlinderhoeken en het aanplanten van bes-dragende struiken.

De veiligheid van de recreant wordt zo goed mogelijk gewaarborgd door beoordeling van de bomen door middel van een boomveiligheidsplan. Uit jaarlijkse/driejaarlijkse of zesjaarlijkse controles, door eigen personeel of adviesbureaus (afhankelijk van het veiligheidsrisico), komen acties naar voren die door de aannemer worden uitgevoerd. Het afkomende hout wordt in het kader van duurzaamheid versnipperd en afgevoerd naar de bio-energiecentrale.

In verband met essentaksterfte moeten er met het oog op boomveiligheid voor recreant en eigen personeel forse ingrepen binnen de terreinen worden gedaan. De werkzaamheden bestaan uit het verwijderen van aangetaste bomen, zowel solitair bomen als beplantingen in bosvakken, het aanplanten van andere boomsoorten en het snoeien van zieke essen.

2.3.6 Groen: grasvegetaties

Op de terreinen is een deel van de grasvelden ingericht voor intensief recreatief gebruik, de overige delen zijn gericht op extensiever gebruik of natuurontwikkeling met recreatief medegebruik. Delen van de recreatieterreinen worden tijdens het seizoen zo gemaaid zodat er prettige ligweiden ontstaan. Het extensief beheer richt zich op het aantal keer per jaar klepelen van het gras of begrazing. Het maaiwerk is (binnen programma A) uitbesteed door middel van beeldbestekken. Hierbij wordt de beeldkwaliteit aangegeven waaraan de grasvegetatie minimaal moet voldoen.

Het beheer van de grasvegetatie op de dijktafsluitingen van de terreinen 't Waal en Heulsewaard langs de Lek wordt uitgevoerd door begrazing. Hiermee wordt op een natuurlijke wijze een stevige grasmat gevormd die voldoet aan de in de keur van het waterschap gestelde eisen. Een deel van de dijktafsluitingen, zoals bij het nieuwe terrein Honswijkerplas, wordt gehooïd.

Op de recreatieterreinen wordt regelmatig gemaaid, vaak tot ver in november. We zien de laatste jaren dat het groeiseizoen steeds langer wordt en daarmee de periode dat het gras gemaaid moet worden. De veel besproken klimaatverandering heeft daarmee ook effecten op het terreinbeheer. Extreem nat of extreem droog weer beïnvloedt het maaiwerk en daarmee de beeldkwaliteit.

Op de eilanden in de Vinkeveense Plassen zijn de gazons grotendeels ingericht voor intensief recreatief gebruik. Gedurende het seizoen wordt het gras met grote regelmaat gemaaid. Rond de legakkers gecreëerde afmeerplaatsen, in de bermen rond de eilanden en bij de rietakkers moet geregeld (lieftst jaarlijks) worden gemaaid. Dit gebeurt in eigen beheer, wederom gefaseerd waarbij ca. 50% blijft staan ten behoeve van rietbewoners die overjarig riet nodig hebben, zoals de Grote Karekiet.

2.3.7 Schoonhouden en vuilafvoer

Betreft het schoonhouden van de terreinen, de gebouwen en de watergangen.

2.3.8 Terreininventaris

Onder terreininventaris valt het beheer en onderhoud van onder andere terreinmeubilair, speelvoorzieningen, afzettingen, kunstwerken en installaties. Terreinmeubilair dient veilig, onderhoudsarm en vandalismebestendig te zijn. Bij de picknicksets en –banken beperkt het onderhoud zich tot schilderwerk en het vervangen van kapotte onderdelen (maar meestal de hele set). Dat geldt ook voor de op recreatieterreinen aangebrachte beheerborden, verordeningeborden, steigers en dergelijke. Deze zijn uitgevoerd in kunststof. Het onderhoud bestaat uit het vervangen van kapotte onderdelen en het eventueel verwijderen van graffiti.

De speelvoorzieningen zijn uitgevoerd in hout, staal, aluminium of kunststof. Het onderhoud bestaat uit het vervangen van kapotte onderdelen en het frezen van de ondergrond om te voldoen aan de veiligheidseisen (val-dempende waarde) vanuit het Wet Attractiebesluit. Elk jaar worden alle speeltoestellen op veiligheid beoordeeld door een gecertificeerd instituut. De hieruit voortkomende acties worden planmatig opgelost en tevens in de meerjarenbegroting opgenomen.

Op de recreatieterreinen zijn robuuste vuilnisbakken geplaatst die tegen een stootje kunnen. Het onderhoud beperkt zich tot het vervangen van vernielde bakken. Waar mogelijk plaatsen we ondergrondse vuilcontainers binnen terreinen van het recreatieschap. Aan terreininventaris wordt alleen dagelijks onderhoud gepleegd totdat deze aan vervanging toe is. Meubilair dat is geschonken aan het schap wordt niet vervangen of hersteld.

2.3.9 Materieel

Materieel is het onderhoud aan de onderhoudsvoertuigen, aanbouwmachines, ed. zoals werkbussen met hydraulische kraan, trekkers, veegmachine, maaimachine, werkboden, etc. Jaarlijks wordt het materieel gekeurd door een gecertificeerd bedrijf. Het onderhoud bestaat uit dagelijks onderhoud zoals doorsmeren, vervangen filters, schoonmaak en het herstellen van storingen. Na afschrijving (de technische levensduur) wordt het materieel vervangen.

2.4 Toezicht & Handhaving

Om veilig te kunnen recreëren en om overlast te bestrijden, is het belangrijk dat toezicht en handhaving wordt ingezet op de terreinen en plassen van het recreatieschap. De behoefte aan toezicht en handhaving groeit. Enerzijds, omdat naast wettelijke taken ook een beroep wordt gedaan op het gastheerschap van de boa's, anderzijds omdat recreatieschap Stichtse Groenlanden in de komende jaren meer wil gaan handhaven op het naleven van de 'eigen' Verordening Recreatieschap Stichtse Groenlanden (die in 2019 wordt geactualiseerd). Dit vraagt om meer inzet op bestuursrechtelijke handhaving.

2.4.1 Programma B

De huidige boa capaciteit voor de Vinkeveense Plassen betreft 1,03 fte. Dit is onvoldoende om een dekkend dienstrooster (dagelijks aanwezig) te kunnen garanderen. Structurele uitbreiding van de capaciteit voor toezicht & handhaving op de Vinkeveense Plassen is zeer wenselijk. Door dagelijks zichtbaar aanwezig te zijn kan er sneller geacteerd worden. Daarnaast zal de aanwezigheid van boa's de veiligheid op en rond het water aanzienlijk verhogen. Gemeente De Ronde Venen investeert in 2020 extra in toezicht & handhaving op de plassen. In 2019 is gestart de verwachtingen op het gebied van toezicht & handhaving te bespreken en inzichtelijk te maken. In 2020 werken we verder aan de optimalisering van de samenwerking in het gebied.

Om tot een effectieve handhaving te komen is het noodzakelijk dat alle betrokken partijen effectief samenwerken. Momenteel wordt er al samengewerkt tussen de politie en de boa's van het recreatieschap. Deze samenwerking is met name gericht op veiligheid en het handhaven van de

overlast & leefbaarheidsfeiten. Daarnaast wordt er samengewerkt tussen het recreatieschap en de gemeente. Door deze samenwerking te intensiveren, kan er beter worden toegezien op gemeentelijke verordeningen en toezicht op de verkoopvoorwaarden van de verkochte legakkers. Hierin kunnen beide partijen elkaar aanvullen en versterken.

In 2017 is een groot deel van de legakkers in de Vinkeveense Plassen verkocht. Toentertijd is voorgesteld om een budget van € 30.000 + € 90.000 = € 120.000 te reserveren voor toezicht en handhaving (op beschoeiingsplicht en bebouwingsvoorschriften). Aangezien deze toezicht-en handhavingskosten worden gemaakt in het kader van het project verkoop legakkers is het voorstel de handhavingskosten te bekostigen vanuit de opbrengsten verkoop legakkers of bij onvoldoende opbrengsten uit de algemene reserve van het recreatieschap.

3 Wat mag het kosten

3.1 Waarderingsgrondslagen

De begroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

3.1.1 Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van inkoopprijs en bijkomende kosten. Tenzij bij de desbetreffende post anders wordt vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs (=aanschafwaarde minus afschrijvingen c.q. aflossingen).

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

3.1.2 Vaste activa

Materiële vaste activa

Volgens artikel 59 BBV dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die verhandelbaar zijn en/of op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Niet relevant daarbij is of de investering geheel kan worden terugverdiend.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs minus eventuele investeringsbijdragen van derden. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, rekening houdend met een eventuele bijdrage van derden en de ingeschatte restwaarde. Indien ingebruikname plaatsvindt voor 1 juli, vindt afschrijving plaats over het gehele boekjaar. Indien ingebruikname plaatsvindt na 1 juli vindt de eerste afschrijving plaats in het eerstvolgende boekjaar.

Afschrijvingspercentages

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

ACTIVA PERCENTAGE	
Grond en water	0%
Bouwkundige werken	2,5 - 75%
Bedrijfsgebouwen	4- 40%
Machines, apparaten en installaties	3 - 30%

3.2 Overzicht van baten en lasten – Programma A

Begrotingspost	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
3a Doorbelaste personeelskosten	€ 1.410.200	€ 1.736.500	€ 1.771.200	€ 1.806.600	€ 1.842.700
3c Doorbelaste apparaatskosten	€ 441.400	€ 487.900	€ 497.700	€ 507.700	€ 517.800
5 Inhuur personeel derden	€ 358.000	€ 320.600	€ 323.800	€ 327.000	€ 330.300
7 Rente en afschrijvingen	€ 1.080.200	€ 695.800	€ 737.700	€ 646.900	€ 557.000
9 Huur en pachten	€ 30.000	€ 27.500	€ 27.800	€ 28.100	€ 28.300
11 Bestuurs- en apparaatskosten	€ 71.000	€ 64.900	€ 65.600	€ 66.200	€ 66.900
13 Belastingen en verzekeringen	€ 51.600	€ 46.900	€ 47.300	€ 47.800	€ 48.400
15 Energie- en waterkosten	€ 54.300	€ 41.100	€ 41.500	€ 41.900	€ 42.400
17 Onderhoud en vuilafvoer	€ 1.050.900	€ 992.000	€ 1.001.900	€ 1.011.900	€ 1.022.100
19 Voorziening groot onderhoud	€ 308.100	€ 277.400	€ 277.400	€ 277.400	€ 277.400
21 Publiciteits- en overige kosten	€ 16.500	€ 96.700	€ 97.600	€ 98.600	€ 99.600
Transitiebudget RMN	€ -	PM	€ -	€ -	€ -
Onvoorzien (0,1% van lasten)	€ -	€ 4.800	€ 4.900	€ 4.900	€ 4.800
Totaal lasten	€ 4.872.200	€ 4.792.100	€ 4.894.400	€ 4.865.000	€ 4.837.700
2 Opbrengsten van eigendommen	€ 878.200	€ 922.500	€ 928.500	€ 934.600	€ 940.700
4 Rechten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6 Rente	€ 5.000	€ -	€ -	€ -	€ -
8 Overige baten	€ 258.300	€ 260.900	€ 263.500	€ 266.100	€ 268.800
12 Dekkingsmiddelen	€ 3.444.100	€ 3.497.300	€ 3.550.800	€ 3.605.100	€ 3.660.300
Deelnemersbijdrage	€ 3.010.300	€ 3.055.500	€ 3.101.300	€ 3.147.800	€ 3.195.000
Transparantie BTW	€ 433.800	€ 441.800	€ 449.500	€ 457.300	€ 465.300
Totaal baten	€ 4.585.600	€ 4.680.700	€ 4.742.800	€ 4.805.800	€ 4.869.800
Totaal lasten en baten	€ -286.600	€ -111.400	€ -151.600	€ -59.200	€ 32.100
Mutatie reserve BIJ	€ 475.300	€ 89.600	€ 139.600	€ 83.700	€ 77.600
Mutatie reserve AF	€ -128.700	€ -	€ -	€ -	€ -100.400
SALDO	€ 60.000	€ -21.800	€ -12.000	€ 24.500	€ 9.300

Toelichting

- In dit overzicht van baten en lasten is de verhoging van de deelnemersbijdrage RMN verwerkt. Dit leidt tot een aanzienlijke verhoging van posten 3a en 3c.
- Vanwege de verhoging van de deelnemersbijdrage RMN kan de beoogde dotatie aan de ontwikkelreserve in 2020, 2021 en 2022 niet plaatsvinden. Vanaf 2023 kan deze reserve weer worden aangevuld.
- De transitie van Recreatie Midden-Nederland en de bijbehorende kosten zijn als PM-post opgenomen in de begroting. Zodra er een reële raming van te verwachten kosten wordt opgesteld, zal de begroting worden gewijzigd.
- Kinderboerderij Het Oortjespad wordt medio 2019 overgedragen aan Kameryck. De kosten voor beheer en onderhoud komen te vervallen, maar het schap gaat wel een 'publieke bijdrage' betalen om een aantal openbare voorzieningen op het terrein in stand te houden. De publieke bijdrage zorgt voor een toename van de post 'publiciteits- en overige kosten' en voor lastenverlichting op de overige posten.

- De afname in kapitaallasten is het gevolg van het volgens BBV-methodiek berekenen van de afschrijvingen en rente. Daarnaast is er afgelopen jaren minder geïnvesteerd dan eerder begroot.
- De voorziening Groot Onderhoud is geactualiseerd.
- De post 'Onvoorzien' is conform BBV toegevoegd aan de staat van baten en lasten. Deze bedraagt 0,1% van de overige lasten.
- Er is extra aandacht besteed aan de opbrengsten van eigendommen. Deze is geheel geactualiseerd, maar recente ontwikkelingen (zoals de verwachte nieuwe exploitant op het Strijkviertel) zijn hierin niet meegenomen.
- De verwerking van de reserves is conform BBV opgesteld. Ook hier zijn subsidies in mindering gebracht en zijn de mutaties geactualiseerd naar het huidige, lage aantal ontwikkelingen. Naar verwachting gaan de onttrekkingen uit de reserves stijgen naarmate uitvoering gegeven wordt aan het ontwikkelplan dat najaar 2019 aan het bestuur wordt aangeboden. Voor een overzicht van reserves, zie bijlage 1.

3.3 Overzicht van baten en lasten – Programma B

Begrotingspost	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
3a Doorbelaste personeelskosten	€ 936.700	€ 1.012.000	€ 963.900	€ 980.800	€ 997.900
3c Doorbelaste apparaatskosten	€ 212.500	€ 261.100	€ 266.300	€ 271.600	€ 277.100
5 Inhuur personeel derden	€ 40.800	€ 41.200	€ 41.600	€ 42.000	€ 42.500
7 Rente en afschrijvingen	€ 327.000	€ 146.100	€ 143.400	€ 137.000	€ 142.700
9 Huur en pachten	€ 14.900	€ 15.000	€ 15.200	€ 15.400	€ 15.500
11 Bestuurs- en apparaatskosten	€ 19.500	€ 19.700	€ 19.900	€ 20.100	€ 20.300
13 Belastingen en verzekeringen	€ 22.300	€ 22.500	€ 22.700	€ 23.000	€ 23.200
15 Energie- en waterkosten	€ 15.900	€ 16.100	€ 16.200	€ 16.400	€ 16.500
17 Onderhoud en vuilafvoer	€ 174.200	€ 175.900	€ 177.700	€ 179.500	€ 181.000
19 Voorziening groot onderhoud	€ 63.800	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
21 Publiciteits- en overige kosten	€ 13.400	€ 13.500	€ 13.700	€ 13.800	€ 13.900
Transitiebudget RMN	€ -	PM	€ -	€ -	€ -
Onvoorzien (0,1% van lasten)	€ -	€ 1.800	€ 1.800	€ 1.800	€ 1.800
Totaal lasten	€ 1.841.000	€ 1.799.900	€ 1.757.400	€ 1.776.400	€ 1.807.400

2 Opbrengsten van eigendommen	€ 20.700	€ 26.800	€ 25.800	€ 26.000	€ 25.600
4 Rechten	€ 110.000	€ 111.100	€ 112.200	€ 113.300	€ 114.500
6 Rente	€ 3.200	€ -	€ -	€ -	€ -
8 Overige baten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
12 Dekkingsmiddelen	€ 1.597.500	€ 1.631.100	€ 1.641.100	€ 1.662.700	€ 1.684.600
<i>Deelnemersbijdrage</i>	€ 1.353.300	€ 1.370.100	€ 1.387.200	€ 1.404.500	€ 1.422.100
<i>Transparantie BTW</i>	€ 244.200	€ 261.000	€ 254.000	€ 258.200	€ 262.500
Totaal baten	€ 1.731.400	€ 1.769.000	€ 1.779.100	€ 1.802.000	€ 1.824.700

Totaal lasten en baten	€ -109.600	€ -30.900	€ 21.700	€ 25.600	€ 17.300

Mutatie reserve BIJ	€ 400.000	€ 59.000	€ 58.200	€ 48.200	€ 48.200
Mutatie reserve AF	€ -232.600	€ -	€ -	€ -	€ -

SALDO	€ 57.800	€ 28.100	€ 79.900	€ 73.800	€ 65.500

Toelichting

- In dit overzicht van baten en lasten is de verhoging van de deelnemersbijdrage RMN verwerkt. Dit leidt tot een aanzienlijke verhoging van posten 3a en 3c.
- De transitie van Recreatie Midden-Nederland en de bijbehorende kosten zijn als PM-post opgenomen in de begroting. Zodra er een reële raming van te verwachten kosten wordt opgesteld, zal de begroting worden gewijzigd.
- De financiering van de personeelskosten uit het ontwikkelplan Vinkeveense Plassen is opgenomen in posten 3a en 3c. Dit geeft de programmaorganisatie de ruimte de noodzakelijke stappen te zetten in de ontwikkeling van de Vinkeveense Plassen richting de uittreding van Gemeente Amsterdam per 2024
- De afname in kapitaallasten is het gevolg van het volgens BBV-methodiek berekenen van de afschrijvingen en rente. Daarnaast is er afgelopen jaren minder geïnvesteerd dan eerder begroot.
- De voorziening Groot Onderhoud is geactualiseerd.
- De post 'Onvoorzien' is conform BBV toegevoegd aan de staat van baten en lasten. Deze bedraagt 0,1% van de overige lasten.
- De post 'Opbrengsten van eigendommen' is in overeenstemming gebracht met het recent vastgestelde Programmaplan Vinkeveense Plassen 2019-2024. Mogelijke extra opbrengsten worden verwerkt in de begroting als opbrengsten gegarandeerd zijn.
- De verwerking van de reserves is conform BBV opgesteld. Ook hier zijn subsidies in mindering gebracht en zijn de mutaties geactualiseerd naar het huidige, lage aantal ontwikkelingen. De extra inkomsten voor de aanleg van beschoeiingen worden direct ten laste gebracht van het actief en zijn niet (meer) zichtbaar in de reserves. Voor een overzicht van reserves, zie bijlage 1.

3.4 Overzicht van baten en lasten – Geconsolideerd

De geconsolideerde staat van baten en lasten van het recreatieschap Stichtse Groenlanden voor 2020 ziet er als volgt uit.

	Begrotingspost	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
3a	Doorbelaste personeelskosten	€ 2.346.900	€ 2.748.500	€ 2.735.100	€ 2.787.400	€ 2.840.600
3c	Doorbelaste apparaatskosten	€ 653.900	€ 749.000	€ 764.000	€ 779.300	€ 794.900
5	Inhuur personeel derden	€ 398.800	€ 361.800	€ 365.400	€ 369.000	€ 372.800
7	Rente en afschrijvingen	€ 1.407.200	€ 841.900	€ 881.100	€ 783.900	€ 699.700
9	Huur en pachten	€ 44.900	€ 42.500	€ 43.000	€ 43.500	€ 43.800
11	Bestuurs- en apparaatskosten	€ 90.500	€ 84.600	€ 85.500	€ 86.300	€ 87.200
13	Belastingen en verzekeringen	€ 73.900	€ 69.400	€ 70.000	€ 70.800	€ 71.600
15	Energie- en waterkosten	€ 70.200	€ 57.200	€ 57.700	€ 58.300	€ 58.900
17	Onderhoud en vuilafvoer	€ 1.225.100	€ 1.167.900	€ 1.179.600	€ 1.191.400	€ 1.203.100
19	Voorziening groot onderhoud	€ 371.900	€ 352.400	€ 352.400	€ 352.400	€ 352.400
21	Publiciteits- en overige kosten	€ 29.900	€ 110.200	€ 111.300	€ 112.400	€ 113.500
	Transitiebudget RMN	€ -	PM	€ -	€ -	€ -
	Onvoorzien (0,1% van lasten)	€ -	€ 6.600	€ 6.700	€ 6.700	€ 6.600
	Totaal lasten	€ 6.713.200	€ 6.592.000	€ 6.651.800	€ 6.641.400	€ 6.645.100
2	Opbrengsten van eigendommen	€ 898.900	€ 949.300	€ 954.300	€ 960.600	€ 966.300
4	Rechten	€ 110.000	€ 111.100	€ 112.200	€ 113.300	€ 114.500
6	Rente	€ 8.200	€ -	€ -	€ -	€ -
8	Overige baten	€ 258.300	€ 260.900	€ 263.500	€ 266.100	€ 268.800
12	Dekkingsmiddelen	€ 5.041.600	€ 5.128.400	€ 5.192.000	€ 5.267.800	€ 5.344.900
	<i>Deelnemersbijdrage</i>	€ 4.363.600	€ 4.425.600	€ 4.488.500	€ 4.552.300	€ 4.617.100
	<i>Transparantie BTW</i>	€ 678.000	€ 702.800	€ 703.500	€ 715.500	€ 727.800
	Totaal baten	€ 6.317.000	€ 6.449.700	€ 6.522.000	€ 6.607.800	€ 6.694.500
	Totaal lasten en baten	€ -396.200	€ -142.300	€ -129.800	€ -33.600	€ 49.400
	Mutatie reserve BIJ	€ 875.300	€ 148.600	€ 197.800	€ 131.900	€ 125.800
	Mutatie reserve AF	€ -361.300	€ -	€ -	€ -	€ -100.400
	SALDO	€ 117.800	€ 6.300	€ 68.000	€ 98.300	€ 74.800

3.8 Geprognosticeerde balans

ACTIVA	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Immateriële vaste activa	€ 385.863	€ 252.708	€ 150.465	€ 92.000	€ 42.777
Materiële vaste activa	€ 8.189.793	€ 9.439.717	€ 9.245.856	€ 9.825.179	€ 9.340.365
Financiële vaste activa	€ 47.832	€ 47.832	€ 47.832	€ 47.832	€ 47.832
Totaal vaste activa	€ 8.623.487	€ 9.740.257	€ 9.444.152	€ 9.965.011	€ 9.430.973
Uitzettingen	€ 923.778	€ 923.778	€ 923.778	€ 923.778	€ 923.778
Liquide middelen	€ 385.527	€ 385.527	€ 385.527	€ 385.527	€ 385.527
Overlopende activa	€ 94.840	€ 94.840	€ 94.840	€ 94.840	€ 94.840
Totaal vlottende activa	€ 1.404.145	€ 1.404.145	€ 1.404.145	€ 1.404.145	€ 1.404.145
Totaal generaal activa	€ 10.027.632	€ 11.144.402	€ 10.848.297	€ 11.369.156	€ 10.835.118

PASSIVA	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Eigen vermogen	€ 3.476.479	€ 3.303.179	€ 3.173.283	€ 3.139.725	€ 3.189.100
Voorzieningen	€ 1.196.179	€ 840.929	€ 913.079	€ 843.079	€ 734.079
vaste schulden	€ 3.516.942	€ 5.052.161	€ 4.731.302	€ 5.353.619	€ 4.954.006
Totaal vaste passiva	€ 8.189.600	€ 9.196.269	€ 8.817.664	€ 9.336.423	€ 8.877.185
vlottende schulden	€ 1.385.259	€ 1.495.359	€ 1.577.859	€ 1.579.959	€ 1.505.159
overlopende passiva	€ 452.774	€ 452.774	€ 452.774	€ 452.774	€ 452.774
Totaal vlottende passiva	€ 1.838.033	€ 1.948.133	€ 2.030.633	€ 2.032.733	€ 1.957.933
Totaal generaal passiva	€ 10.027.632	€ 11.144.402	€ 10.848.297	€ 11.369.156	€ 10.835.118

Deze geprognosticeerde balans is in het kader van het BBV een verplichte bijlage in de begroting. In de meerjarige balansprognose zijn de volgende ontwikkelingen verwerkt.

- Afschrijvingen op activa
- Mutaties op activa vanwege nieuwe investeringen
- Mutaties op reserves en voorzieningen
- Aflossing op vaste geldleningen

In 2018 zijn de posten materiele vaste activa en eigen vermogen geactualiseerd i.v.m. het niet meer activeren van bijdragen derden (subsidies). De activa niet meerjarig geactualiseerd zijn gebaseerd op de standen jaarrekening 2017 gezien de jaarrekening 2018 nog niet definitief beschikbaar is.

3.9 Deelnemersbijdrage naar deelnemer

Programma A

	2019		2020	BTW
Gemeente Utrecht	€ 1.029.523	34,2%	€ 1.044.965	€ 151.103
Provincie Utrecht	€ 930.183	30,9%	€ 944.135	€ 136.523
Gemeente Nieuwegein	€ 248.373	8,3%	€ 252.099	€ 36.454
Gemeente Stichtse Vecht	€ 164.541	5,5%	€ 167.009	€ 24.150
Gemeente Woerden	€ 206.803	6,9%	€ 209.905	€ 30.352
Gemeente Houten	€ 197.919	6,6%	€ 200.888	€ 29.049
Gemeente IJsselstein	€ 137.331	4,6%	€ 139.391	€ 20.156
Gemeente Lopik	€ 57.039	1,9%	€ 57.895	€ 8.372
Gemeente De Bilt	€ 38.588	1,3%	€ 39.167	€ 5.664
	€ 3.010.300		€ 3.055.455	€ 441.821

Volgens afspraak worden de bijdragen van de Gemeente Utrecht (34,2%) en de Provincie Utrecht (30,9%) berekend over de totale deelnemersbijdrage. De overige deelnemers betalen naar rato van het aantal inwoners. De bijdrages zijn geïndexeerd met de overeengekomen 1,5%.

Programma B

	2019	2020
<i>Reguliere bijdrage</i>	€ 1.353.300	€ 1.370.111
Provincie Utrecht	€ 657.300	€ 667.160
Gemeente De Ronde Venen	€ 463.400	€ 470.351
Gemeente Amsterdam	€ 232.600	€ 232.600
<i>Doorschuij BTW</i>	€ 244.200	€ 261.012
Provincie Utrecht	€ 87.300	€ 93.310
Gemeente De Ronde Venen	€ 95.800	€ 102.395
Gemeente Amsterdam	€ 61.100	€ 65.306
<i>Totaal</i>	€ 1.597.500	€ 1.631.122
Provincie Utrecht	€ 744.600	€ 760.470
Gemeente De Ronde Venen	€ 559.200	€ 572.746
Gemeente Amsterdam	€ 293.700	€ 297.906

Tot het uittreden van de Gemeente Amsterdam in 2024 blijft de deelnemersbijdrage conform afspraken uit de uittredingsovereenkomst bevroren op € 232.600. Dit betekent dat de indexatie binnen programma B enkel wordt toegepast op gemeente De Ronde Venen en de Provincie Utrecht waardoor de totale deelnemersbijdrage per saldo lager is dan 1,5%.

4 Paragrafen

4.1 EMU-saldo

	Euro x1000	2019	2020	2021
1	Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	€ 117.800	€ 6.300	€ 68.000
2	Afschrijvingen ten laste van exploitatie	€ 624.838	€ 738.390	€ 761.104
3	Bruto dotaties vanuit exploitatie aan voorzieningen	€ 371.900	€ 352.400	€ 352.400
4	Uitgaven aan investeringen in IVA en MVA welke worden geactiveerd	€ 2.172.100	€ 1.858.500	€ 465.000
5	Ontvangen subsidies op onder 4 genoemde bedragen	€ -	€ -	€ -
6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in IVA en MVA	€ -	€ -	€ -
6b	Boekwinst op desinvesteringen in IVA en MVA	€ -	€ -	€ -
7	Uitgaven aan aankoop van grond inclusief preparatie	€ -	€ -	€ -
8a	Verkoopopbrengsten van grond	€ -	€ -	€ -
8b	Boekwinst op grondverkoop	€ -	€ -	€ -
9	Betalings ten laste van de voorzieningen	€ 356.759	€ 287.800	€ 139.050
10	Overige betalingen welke rechtstreeks ten laste van een reserve worden gebracht	€ -	€ -	€ -
11	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	€ -	€ -	€ -
EMU-Saldo		€ 3.643.397	€ 3.243.390	€ 1.785.554

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

nr	Programma	omschrijving	risico bedrag 2020	risico bedrag 2021	risico bedrag 2022	risico bedrag 2023
1	SGL-A	Tegenvallende opbrengsten Strandbad	€ 60.000	€ 60.600	€ 61.200	€ 61.800
2	SGL-A	Contract golfterrein Laagraven	€ 64.000	€ 64.600	€ 65.200	€ 65.900
3	SGL-A&B	Erfpacht en huur (niet nakomen verplichtingen)	€ 25.000	€ 25.300	€ 25.600	€ 25.900
4	SGL-A	Vertraging overdracht beheer Oortjespad	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000
5	SGL-B	Exploitatie zandeilanden VVP	€ 48.000	€ 88.000	€ 120.000	€ 120.000
6	SGL-B	Aanbesteding vervangen beschoeiingen VVP	€ 60.000	€ 90.000	€ -	€ 90.000
7	SGL-B	Wegvallen van bijdrage Amsterdam *	€ -	€ -	€ -	€ -
8	SGL-A&B	Rente	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
9	SGL-A&B	Klimaatveranderingen	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000
		Totaal aan geïdentificeerde risico's	€ 452.000	€ 523.500	€ 467.000	€ 558.600
10	SGL-A&B	Buffer voor opvangen onvoorziene risico's met een geringe impact	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
		Totaal aan benodigd weerstandsvermogen	€ 502.000	€ 573.500	€ 517.000	€ 608.600
		90%	€ 451.800	€ 516.200	€ 465.300	€ 547.700

* Risico geldt vanaf 2024 en valt derhalve buiten begrotingsperiode 2020-2023.

1. Strandbad Maarsseveense Plassen

Het bezoekersaantal voor het strandbad wordt geraamd op 80.000 betalende bezoekers, door onder andere onvoorspelbaarheid weersomstandigheden bestaat het risico dat dit aantal niet wordt gehaald of dat de kosten voor bijvoorbeeld inhuur van lifeguards door extreem warm weer onevenredig stijgen.

2. Contract golfterrein Laagraven

Met de pachter van het golfterrein op Laagraven is een betalingsregeling getroffen in 2018. Het is

onduidelijk of deze betalingsregeling voldoende zekerheid geeft voor de inkomsten in 2020 en verder.

3. Erfpacht, huur en evenementen

De geraamde omzet uit erfpacht, verhuur en evenementen bedraagt ongeveer € 500.000 van programma A. Het risico dat de exploitanten niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen, is aanwezig.

Het risico wordt geschat op vijf procent van de omzet, zijnde € 25.000.

4. Vertraging in overdracht beheer Oortjespad

Voor Oortjespad is een intentieovereenkomst gesloten met de ondernemer van Kameryck.

Verwachting is dat het beheer en onderhoud van het gehele terrein in 2019 overgedragen wordt aan de ondernemer. Het risico dat de overdracht vertraagt of niet behaald wordt, is aanwezig. In de begroting is een bedrag aan lastenvermindering geraamd van € 90.000 vanaf 2020, zijnde de beheerkosten na aftrek van de baten.

5. Exploitatie zandeilanden Vinkeveense Plassen (VVP)

In het Programma Vinkeveense Plassen 2019-2024 is rekening gehouden met een extra opbrengst van de exploitatie van de zandeilanden, opbouwend richting 2023 van € 120.000. Er is een risico dat de opbrengsten tegenvallen. Ontwikkeling van de zandeilanden is mede afhankelijk van het nog vast te stellen herziene bestemmingsplan door gemeente De Ronde Venen. De planning hiervan is vertraagd. Vaststelling door de raad valt niet te verwachten eerder dan 2020. Dit geeft een onzeker toekomstbeeld, omdat de tijd dringt.

6. Aanbesteding en voortgang vervangen beschoeiingen VVP

In 2018 is een meerjarenbegroting opgesteld voor de beschoeiingen van de Vinkeveense Plassen. In deze begroting is uitgegaan van een geactualiseerde prijs per strekkende meter en een jaarlijkse marktindexatie van 2%. In deze calculatie is uitgegaan van een restrisico op de uitvoering van 3%.

7. Ondervangen van wegvallende bijdrage gemeente Amsterdam (VVP)

Het wegvallen van de bijdrage van de gemeente Amsterdam aan beheer en onderhoud van het gebied Vinkeveense Plassen dient te worden ondervangen door extra inkomsten te genereren en kosten voor beheer en onderhoud te verlagen. Om die reden is er een Toekomstplan vastgesteld en een programmamanager aangesteld. Het risico bestaat dat extra inkomsten tegenvallen en kosten voor beheer en onderhoud niet verlaagd kunnen worden.

8. Rente

Conform Besluit Begroting & Verantwoording is de rekenrente bepaald op 1%. Mocht deze rente gaan stijgen heeft dit per 0.1% een effect van € 10.000. In de risico inventarisatie is uitgegaan van 0.2%.

9. Klimaatveranderingen

Een belangrijke tendens is te zien in de merkbare gevolgen van klimaatveranderingen voor de onderhoudsmaatregelen en de noodzaak van piekopvang daarbinnen. Er moet rekening worden gehouden met de volgende aspecten die extra kosten met zich meebrengen):

- langer groeiseizoen (waardoor extra maaibeurten nodig zijn);
- wateroverlast (zoals ondergelopen parkeerterreinen en beschadiging van beplanting);
- ontwikkeling van ziektes en exoten (de bestrijding van essentaksterfte -kap + herplant - en de steeds eerdere ontwikkeling van blauwalg).

Dit soort situaties zijn in het verleden voorgevallen en daarmee een realistisch gegeven voor de komende jaren. In 2018 zijn beheerplannen voor de recreatieschappen opgesteld. Hierin is omschreven hoe wordt omgegaan met de gevolgen van klimaatveranderingen. Het risico is geraamd op € 85.000.

Voor een gebied als de Vinkeveense Plassen, dat voornamelijk uit water bestaat, zal de klimaatverandering gevolgen gaan hebben. Wellicht nog niet op korte termijn, maar we zullen ons voor moeten bereiden op extremere weersomstandigheden: langere periodes van droogte, kortere en heviger regenval. De verwerking van het water bij grote hoeveelheden neerslag en het in stand houden van de natuur bij droogte zullen investeringen vragen die nu nog niet te overzien zijn.

10. Onvoorziene risico's

Naast bovengenoemde grote risico's heeft onze gemeenschappelijke regeling te maken met kleinere risico's, zoals het illegaal dumpen van giftige afvalstoffen, niet verhaalbare vernielingen en wijzigingen in wetgeving met mogelijk financiële gevolgen. Deze worden niet afzonderlijk benoemd en gekwantificeerd, maar hiervoor wordt gedurende de meerjarentermijn een gelijkblijvend risicobedrag aangehouden van € 50.000.

Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen. Om hiervoor te corrigeren wordt een percentage van 90% berekend over het totaal berekende risicobedrag. Dat brengt het totaal benodigd weerstandsvermogen 2020 op afgerond € 451.800 oplopend naar € 547.700 in 2023.

nr	Reserve	2020	2021	2022	2023
1	Algemene reserve	€ 1.104.922	€ 1.122.822	€ 1.221.122	€ 1.295.922
2	bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -
3	post onvoorzien	€ 6.600	€ 6.700	€ 6.700	€ 6.600
4	begrotingsruimte	€ 6.300	€ 68.000	€ 98.300	€ 74.800
5	stille reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
	Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	€ 1.117.822	€ 1.197.522	€ 1.326.122	€ 1.377.322

Beoordeling weerstandsvermogen	2020	2021	2022	2023
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 1.117.822	€ 1.197.522	€ 1.326.122	€ 1.377.322
benodigd weerstandsvermogen voor risico's	€ 451.800	€ 516.200	€ 465.300	€ 547.700
Restant weerstandsvermogen	€ 666.022	€ 681.322	€ 860.822	€ 829.622

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de beschikbare weerstandscapaciteit ruimschoots voldoende is om de gekwantificeerde risico's af te dekken. In voorkomende gevallen zal in eerste instantie een beroep gedaan worden. Op de algemene reserve om tegenvallers op te vangen, zeker voor de grotere financiële tegenvallers. Mocht de algemene reserve niet toereikend zijn dan staan de deelnemende partijen in de GR garant.

4.2.1 Kwantitatieve risico's

In aanloop naar deze begroting 2020-2023 zijn sessies gehouden om de kwalitatieve risico's te inventariseren. Dit heeft geresulteerd in een inventarisatie van tientallen risico's welke gewogen zijn naar impact en kans waarvan de zeven belangrijkste risico's met waardering 'hoog' en 'midden' weergegeven worden.

Risico	Omschrijving	Kans x Impact	Beheersing
Beschikbare capaciteit en kwaliteit van systemen en mensen bij Recreatie Midden-Nederland	De ondersteuning vanuit Recreatie Midden-Nederland is niet voldoende op orde om de doelstellingen van Programma A te realiseren	100 x 60 = hoog	Maandelijkse managementinformatie in MT RMN (niet aanwezig). Voortgangsrapportages ter informatie naar de schappen.

Vernieling, criminaliteit en overlast door te weinig toezicht en handhaving	Het team 'Toezicht & handhaving' van Recreatie Midden-Nederland is onvoldoende op orde om de taken uit te voeren. Ook bestuurlijke handhaving ontbreekt.	90 x 80 = hoog	Bij inventarisatie taken en verantwoordelijkheden RMN wordt de kerntaak 'Toezicht & handhaving' expliciet meegenomen.
Teveel opdrachten voor derden voor Recreatie Midden-Nederland waardoor de 20% wordt overschreden	Wanneer de inkomsten van Recreatie Midden-Nederland voor meer dan 20% bestaan uit opdrachten voor derden vervalt het inbestedingsvoordeel voor deelnemers aan het recreatieschap.	80 x 100 = hoog	20%-regel als structureel onderdeel van de voortgangsrapportages RMN.
Onvoldoende aansluiting op de omgeving van de deelnemers en belanghebbenden in politieke en maatschappelijke zin	Bij de uitvoering van de werkzaamheden voor het recreatieschap is afstemming met de omgeving (zowel de bestuurlijk/politieke als de lokale omgeving) essentieel. Gevolg kan zijn onvoldoende draagvlak, langere procedures en vertraging/afstel van doelstellingen	60 x 80 = midden	Programmamanagers betrekken omgeving actief bij de totstandkoming van de ontwikkelplannen.
Inzicht in de provinciebrede ontwikkelkeuzes en recreatief aanbod per gebied	Indien de behoefte van de recreant niet provinciebreed inzichtelijk wordt gemaakt en de ontwikkelingen niet provinciebreed worden gezien heeft dit tot gevolg dat niet in alle behoeftes voldaan kan worden.	40 x 90 = midden	Aansluiting bij Utrecht Buiten door programmamanagers. De 'leefstijlvinder' wordt gebruikt bij het opstellen van ontwikkelplannen.

4.3 Financiële Kengetallen

Kengetallen	B 2020	B 2021	B 2022	B 2023
Netto schuldquote	86%	81%	90%	82%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	86%	81%	90%	82%
Solvabiliteitsratio	30%	29%	28%	29%
Structurele exploitatieruimte	2%	1%	3%	4%

Beoordeling kengetallen algemeen

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat die schuld weer wordt afgelost. Het is

dus niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie.

Beoordeling kengetallen

Kijkend naar de kengetallen van Stichtse Groenlanden kan worden geconcludeerd dat de schuldquote en solvabiliteitsratio redelijk in evenwicht zijn. Door de extra doorbelasting vanuit RMN is de exploitatieruimte tijdelijk minder groot, dit trekt bij richting 2023.

Beoordeling netto schuldquote

Hoe hoger de schuld hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de GR ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Normaal bevindt de netto schuldquote zich ergens tussen de 0% en 100%, een gezonde situatie. Afhankelijk of er grote investeringen zijn gepleegd is de schuldquote hoger of lager.

Boven de 100% wordt de situatie zorgwekkend, boven de 130% zeer zorgelijk aangezien er dan sprake is van een zeer hoge schuld. Met een schuldquote onder de 86% is hier sprake van een gezonde situatie.

Solvabiliteitsrisico

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld en veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en bestemmingsreserves) hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio hoe groter de weerbaarheid van de GR. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van de GR. Hoe hoger het percentage hoe beter de organisatie is toegerust om verplichtingen na te komen. Bij een solvabiliteitsratio lager dan 20% kan gesteld worden dat de solvabiliteit te laag is. Met een begroot percentage van boven de 20% voldoet Stichtse Groenlanden aan deze minimale norm.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de structurele en incidentele lasten. Bij incidentele baten en lasten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Vanuit de reserves worden alleen de onttrekkingen ter afdekking van de kapitaallasten als structureel aangemerkt. Bij de GR zijn alle onttrekkingen uit de reserves als incidenteel aan te merken. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Bij een ratio van 0% zijn de structurele baten gelijk aan de structurele lasten. Bij een negatieve ratio is de GR structureel niet in evenwicht. Als de ratio positief is dan zijn de structurele baten toereikend om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Bij Recreatieschap Stichtse Groenlanden is deze ratio structureel positief.

Bijlage 1 Overzicht reserves

SGL-A

Naam reserve en voorziening	Soort reserve	Saldo begin 2019	Bij overig 2019	Af 2019	Saldo eind 2019	Bij overig 2020	Af 2020	Saldo eind 2020	Bij overig 2021	Af 2021	Saldo eind 2021	Bij overig 2022	Af 2022	Saldo eind 2022	Bij overig 2023	Af 2023	Saldo eind 2023
Toevoeging / onttrekking algemene reserve	Algemene reserve	€ -	€ -	€ 144.750	€ -144.750	€ 9.000	€ 21.800	€ -157.550	€ -	€ 12.000	€ -169.550	€ 24.500	€ -	€ -145.050	€ 9.300	€ -	€ -135.750
Algemene reserve	Algemene reserve	€ 675.441	€ -	€ -	€ 675.441	€ -	€ -	€ 675.441	€ -	€ 50.000	€ 625.441	€ -	€ -	€ 625.441	€ -	€ -	€ 625.441
Totaal algemene reserves		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve ontwikkeling komende jaren	Bestemmingsreserve	€ 209.356	€ 125.400	€ -	€ 334.756	€ -	€ -	€ 334.756	€ -	€ -	€ 334.756	€ -	€ -	€ 334.756	€ 100.400	€ -	€ 435.156
Reserve Wandelroutenetwerk B	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bestem. reserve calamiteiten	Bestemmingsreserve	€ 48.900	€ -	€ -	€ 48.900	€ -	€ -	€ 48.900	€ -	€ -	€ 48.900	€ -	€ -	€ 48.900	€ -	€ -	€ 48.900
Bestem. reserve natuurontwikkeling fietspaden	Bestemmingsreserve	€ 45.378	€ -	€ -	€ 45.378	€ -	€ -	€ 45.378	€ -	€ -	€ 45.378	€ -	€ -	€ 45.378	€ -	€ -	€ 45.378
Bestem. reserve herplant Nedereindse Plas	Bestemmingsreserve	€ 14.386	€ -	€ -	€ 14.386	€ -	€ -	€ 14.386	€ -	€ -	€ 14.386	€ -	€ -	€ 14.386	€ -	€ -	€ 14.386
Bestem. reserve nieuw beleid gem.Utrecht	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bestem. reserve bijdrage Oortjespad	Bestemmingsreserve	€ 39.103	€ -	€ 39.103	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bestem. Res. inr. Honswijkerplas (v/h 't Waal)	Bestemmingsreserve	€ 866.635	€ -	€ 50.000	€ 816.635	€ -	€ 50.000	€ 766.635	€ -	€ 50.000	€ 716.635	€ -	€ 50.000	€ 666.635	€ -	€ 50.000	€ 616.635
Inrichting Laaggraven	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bestemmingsreserves		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Fietspad Nieuw Wulven	Bestemmingsreserve	€ 58.173	€ -	€ 5.800	€ 52.373	€ -	€ 5.800	€ 46.573	€ -	€ 5.800	€ 40.773	€ -	€ 5.800	€ 34.973	€ -	€ 5.800	€ 29.173
Pomp Maarsseveense Plassen	Bestemmingsreserve	€ 4.425	€ -	€ 900	€ 3.525	€ -	€ 900	€ 2.625	€ -	€ 900	€ 1.725	€ -	€ 900	€ 825	€ -	€ 825	€ -
Speeliland Maarsseveense Plassen	Bestemmingsreserve	€ 26.658	€ -	€ 6.900	€ 19.758	€ -	€ 6.900	€ 12.858	€ -	€ 6.900	€ 5.958	€ -	€ 5.958	€ -	€ -	€ -	€ -
MVP Zuidplein ontwikkelplan	Bestemmingsreserve	€ 612.529	€ -	€ 21.000	€ 591.529	€ -	€ 21.000	€ 570.529	€ -	€ 21.000	€ 549.529	€ -	€ 21.000	€ 528.529	€ -	€ 21.000	€ 507.529
Strijkviertel ontwikkelplan	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Salmsteke ontwikkelplan	Bestemmingsreserve	€ 34.484	€ -	€ 34.484	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Ontwikkelplan komende jaren	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Beeldbestek MVP	Bestemmingsreserve	€ 8.000	€ -	€ -	€ 8.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Ruigehoek ontwikkelplan	Bestemmingsreserve	€ 14.996	€ -	€ 5.000	€ 9.996	€ -	€ 5.000	€ 4.996	€ -	€ 4.996	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve boomveiligheid	Bestemmingsreserve	€ 16.000	€ -	€ -	€ 16.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Strategische keuze reserve	Bestemmingsreserve	€ 16.000	€ -	€ -	€ 16.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Ruigehoek uitvoering plan	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Oortjespad ontwikkelplan	Bestemmingsreserve	€ 13.000	€ -	€ 3.000	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000
Totaal bestemmingsreserves kapitaalasten		€ 2.703.464	€ 125.400	€ 310.937	€ 2.517.927	€ 9.000	€ 111.400	€ 2.375.527	€ -	€ 151.596	€ 2.223.931	€ 24.500	€ 83.658	€ 2.164.773	€ 109.700	€ 77.625	€ 2.196.848
Voorziening groot onderhoud	Voorziening	€ 824.430	€ 308.100	€ 427.700	€ 704.830	€ 277.400	€ 588.050	€ 394.180	€ 277.400	€ 208.550	€ 463.030	€ 277.400	€ 367.200	€ 373.230	€ 277.400	€ 367.200	€ 283.430

SGL-B

Naam reserve en voorziening	Soort reserve	Saldo begin 2019	Bij stortingen 2019	Af 2019	Saldo eind 2019	Bij overig 2020	Af 2020	Saldo eind 2020	Bij overig 2021	Af 2021	Saldo eind 2021	Bij overig 2022	Af 2022	Saldo eind 2022	Bij overig 2023	Af 2023	Saldo eind 2023
Reserve Entrees gebied Project Winkelpolder	Bestemmingsreserve	€ 203.669	€ -	€ 20.300	€ 183.369	€ -	€ 20.300	€ 163.069	€ -	€ 20.300	€ 142.769	€ -	€ 20.300	€ 122.469	€ -	€ 20.300	€ 102.169
Reserve duiken	Bestemmingsreserve	€ 76.591	€ -	€ 14.300	€ 62.291	€ -	€ 13.300	€ 48.991	€ -	€ 12.500	€ 36.491	€ -	€ 12.500	€ 23.991	€ -	€ 12.500	€ 11.491
Ontvangen subsidies	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve herstel legakkers beschoeiing	Bestemmingsreserve	€ 124.205	€ -	€ 10.400	€ 113.805	€ -	€ 10.400	€ 103.405	€ -	€ 10.400	€ 93.005	€ -	€ 10.400	€ 82.605	€ -	€ 10.400	€ 72.205
Reserve beschoeiing gemeente Amsterdam	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve beschoeiing provincie Utrecht	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve beschoeiing gemeente de Ronde Venen	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve Uitvoering Programma waterskieren	Bestemmingsreserve	€ 75.156	€ -	€ 35.000	€ 40.156	€ -	€ 15.000	€ 25.156	€ -	€ 15.000	€ 10.156	€ -	€ 5.000	€ 5.156	€ -	€ 5.000	€ 156
Toevoeging / onttrekking algemene reserve	Algemene reserve	€ 708.931	€ -	€ 100.000	€ 608.931	€ -	€ -	€ 608.931	€ -	€ -	€ 608.931	€ -	€ -	€ 608.931	€ -	€ -	€ 608.931
Toevoeging / onttrekking algemene reserve	Algemene reserve	€ -	€ -	€ 50.000	€ -50.000	€ 28.100	€ -	€ -21.900	€ 79.900	€ -	€ 58.000	€ 73.800	€ -	€ 131.800	€ 65.500	€ -	€ 197.300
Voorziening groot onderhoud	Voorziening	€ 509.649	€ 63.800	€ 82.100	€ 491.349	€ 75.000	€ 119.600	€ 446.749	€ 75.000	€ 71.700	€ 450.049	€ 75.000	€ 55.200	€ 469.849	€ 75.000	€ 94.200	€ 450.649
Reserve beschoeiing provincie Utrecht-2e fase	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal		€ 1.698.201	€ 63.800	€ 312.100	€ 1.449.901	€ 103.100	€ 178.600	€ 1.374.401	€ 154.900	€ 129.900	€ 1.399.401	€ 148.800	€ 103.400	€ 1.444.801	€ 140.500	€ 142.400	€ 1.442.901

Bijlage 2 Staat van investeringen 2020

Er is sprake van een stelselwijziging BBV. Hierdoor mag pas met de afschrijving gestart worden bij gereedkomen van het actief. Hiertoe zijn de lopende investeringen opnieuw beoordeeld. Zolang een investering niet wordt uitgevoerd blijft het krediet openstaan. Derhalve worden vanaf deze begroting de systematiek gebruikt dat investeringen die langer dan 2 jaar openstaan worden afgesloten. Indien deze in een later begrotingsjaar uitgevoerd worden is de systematiek dat het oorspronkelijke begrotingsjaar eerst wordt afgesloten en vervolgens de oorspronkelijke investering in het nieuwe begrotingsjaar wordt opgevoerd.

Programma	(Begrotingsjaar) Investing	Afschrijvings termijn	Begroot /resterend krediet	Handhaven/ Afsluiten	Toelichting	Bedrag aan Afschrijving
SGL-A	2018: MVP overkapping	10	€ 45.000	Afsluiten	Afsluiten opnieuw opgevoerd in 2020	€ 4.500
SGL-A	2018: Lely Splendimo	5	€ 7.500	Afsluiten	Afsluiten opnieuw opgevoerd in 2020	€ 1.500
SGL-A	2018: Lockers	10	€ 3.500	Afsluiten	Vervalt	€ 350
SGL-B	2017: Nessersluis - vervangen steiger	25	€ 45.000	Afsluiten	Vervalt	€ 1.800
Totaal af te sluiten investeringskredieten			€ 101.000		Totaal aan vervallen afschrijvingen	€ 8.150

Lopende investeringen betreft de investeringen die in uitvoering zijn. Deze kredieten zijn in voorgaande begrotingen gevoteerd. Deze zijn weergegeven als lopende investeringen waarbij het jaar in de omschrijving het begrotingsjaar betreft waarin de investering is gevoteerd. De lopende investeringen worden geactiveerd na gereedkoming van het actief. Afschrijving vindt plaats vanaf het jaar volgend op gereedkoming. De meerjareninvesteringsplanning met inbegrip van lopende kredieten kan dan als volgt worden weergegeven:

Programma	(begrotingsjaar) Omschrijving	Afschrijvings- termijn	Lopende Investeringsen	Begroting 2019	Meerjarenbe grotting 2020	2021	2022	2023	Bedrag aan afschrijving
	Lopende investeringen								
1	2017: Heulse Waard: speeltoestellen	10	€ 20.000						€ 2.000
1	2017: t Waal speeltoestellen	10	€ 10.000						€ 1.000
1	2018: MVP watergang uitbreiden	25	€ 365.000						€ 14.600
1	2018: Claas Celtis 446 RX	6	€ 75.000						€ 12.500
1	2018: SB waterglijbaan	10	€ 100.000						€ 10.000
1	2018: MVP parkeerterrein	25	€ 175.000						€ 7.000
1	2018: Salmsteke ontwikkelplan	5	€ 80.000						€ 16.000
1	2018: Strandbad geldverwerk systeem	5	€ 23.000						€ 4.600
1	2018: SB Speelvoorzieningen	10	€ 30.000						€ 3.000
1	2018: Strandbad abonnementen passysteem	5	€ 10.000						€ 2.000
1	2018: SB BBQ plaatsen	5	€ 10.000						€ 2.000
1	2018: velinbakken bg	10	€ 8.000						€ 800
1	2018: velinbakken sg	10	€ 16.000						€ 1.600
1	2018: Klepelmaaier	5	€ 8.000						€ 1.600
1	2018: Campkarren	10	€ 2.500						€ 250
1	2018: GRU Beschoeiing	25	€ 20.000						€ 800
	<i>Sutotaaal Programma 1 lopende investeringen</i>		€ 952.500						€ 79.750
2	2016: Businesscase Zandeilanden	5	€ 50.000						€ 10.000
2	2017: Businesscase Zandeilanden	5	€ 50.000						€ 10.000
2	2018: Businesscase Zandeilanden	5	€ 50.000						€ 10.000
2	2018: Boot Stern	7	€ 25.000						€ 3.571
2	2017: Vervangen terreinmeubilair	10	€ 15.000						€ 1.500
2	2018: Onderwaterbeschoeiing voor stranden	40	€ 100.000						€ 2.500
2	2018: Vervanging dekdelen en gord. Brug	25	€ 45.000						€ 1.800
2	2018: Vervangen terreinmeubilair	10	€ 25.000						€ 2.500
2	2018: Voorbereiding blauwe legkokers		€ 40.000						
2	2018: Kapitaaloverdracht blauwe legkokers		€ -40.000						
	<i>Sutotaaal Programma 2 lopende investeringen</i>		€ 360.000						€ 41.871
	Vervangingsinvesteringen								
1	Strandbad kassasysteem	5		€ 10.000					
1	Strandbad omroepinstallatie	10		€ 9.000					
1	Strandbad Lockers	5		€ 5.000					
1	Strandbad wasbakken en buitendouches	15		€ 15.000					
1	Portofoons	10		€ 7.000					
1	Voorlader	10		€ 6.000					
1	AED	5		€ 1.700					
1	Buster reddingvletten	5		€ 15.000					
1	Buster buitenboordmotor	5		€ 5.000					
1	De Lijen speeltoestel	10		€ 12.000					
1	Strandbad bandschommel	10		€ 9.500					
1	Heulsewaard doelwand balspel	10		€ 4.200					
1	Strandbad draaitoestel K&K	10		€ 4.200					
1	Strandbad hobbel elementen	5		€ 1.000					
1	Aanpassing parkeerterreinen	20		€ 650.000					
1	verandering dijklichamen	40			€ 300.000				€ 7.500
1	Ontwikkeling Salmsteke	40			€ 300.000				€ 7.500
1	Investeringsprogramma SGL	10			€ 300.000				€ 30.000
1	Investeringsprogramma SGL	20			€ 450.000	€ 250.000	€ 250.000		€ 47.500
1	Investeringsprogramma SGL 2022	20					€ 500.000		€ 25.000
1	Beschoeiingen Noordvaart / Elzenpad	40		€ 250.000					€ 6.250
1	Terreinkar Gator	7		€ 20.000					€ 2.857
1	Speeltoestel schommel	15		€ 15.000					€ 1.000
1	Speeltoestel basketkorf/balspel	10		€ 4.000		€ 4.500			€ 450
1	Speeltoestel klimtoestel	10			€ 12.000				€ 1.200
1	Speeltoestel combinatietoestel	10			€ 23.000				€ 2.300
1	Speeltoestel waterspeeltoestel	10				€ 12.500			€ 1.250
1	Speeltoestel waterspeeltoestel	10				€ 11.000			€ 1.100
1	Bruggen buitengebied	25			€ 60.000	€ 60.000			€ 4.800
1	Pompinstallatie speeleiland	15					€ 45.000		€ 3.000
1	MVP overkapping	10			€ 45.000				€ 4.500
1	Lely Splendimo	5			€ 7.500				€ 1.500
	<i>Subtotaal programma 1 vervangingsinvesteringen</i>			€ 754.600	€ 1.691.500	€ 345.000	€ 838.000	€ 45.000	€ 147.707
2	Toiletgebouw eiland 8 +9+7	25		€ 80.000	€ 160.000	€ 120.000			€ 6.400
2	vervangen regiokantoor Vinkeveen	40				€ 350.000			€ 8.750
2	Vervangen terreinmeubilair	10		€ 25.000					€ 2.500
2	Klepelmaaier	15			€ 4.000				€ 267
2	Hogedrukreiniger	5			€ 3.000				€ 600
2	Blauwe Legkokers investering				€ 290.000				
2	Blauwe Legkokers kapitaaloverdracht				€ -290.000				
2	Beschoeiingen investering				€ 2.004.312	€ 2.930.972		€ 3.048.455	
2	Beschoeiingen kapitaaloverdracht				€ -2.004.312	€ -2.930.972		€ -3.048.455	
	<i>Subtotaal programma 2 vervangingsinvesteringen</i>			€ 105.000	€ 167.000	€ 120.000	€ 350.000	€ -	€ 18.517
	Totaal begroting SGL		€ 1.312.500	€ 859.600	€ 1.858.500	€ 465.000	€ 1.188.000	€ 45.000	€ 287.845

Bijlage 3 Informatie verbonden partijen

Kenmerk voor een verbonden partij is dat er zowel financiële als bestuurlijke zeggenschap is. Gezien de GR BVO Recreatie Midden Nederland de bedrijfsvoeringstaken voor het schap uitvoert en er bestuurlijke en financiële zeggenschap is, is er sprake van een verbonden partij. De details kunnen als volgt worden weergegeven:

Recreatie Midden Nederland (RMN) (prog. 1)	
Visie	Missie: buiten recreëren, binnen handbereik. RMN is dé uitvoeringsorganisatie voor Plassenschap Loosdrecht e.o., recreatieschap Stichtse Groenlanden en Routebureau Utrecht.
Doel / openbaar belang	De GR BVO RMN is “getroffen met het oog op het belang van de recreatieschappen bij een centraal ondergebracht personeelsbeheer, alsmede bij het indien gewenst voorbereiden van gemeenschappelijk beleid.” (artikel 3 GR) De werkzaamheden van RMN bestaan uit taken op het gebied van: bestuursondersteuning, bedrijfsvoering (hieronder vallen de zgn. PIOFACH-taken, oftewel: personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting), beheer & onderhoud, toezicht & handhaving, exploitatie (& ontheffing verlening), ontwikkeling (d.m.v. programmamanagement).
Financieel belang	Bijdrage 2020: € 4.425.600 (exclusief transparantie BTW)
Vestigingsplaats	Utrecht
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in het bestuur
Bijdrage aan programma	Bijdrage aan recreatie (taakveld 5.7 openbaar groen en overige (openlucht recreatie))
Risico's / financieel en beleidsmatig	RMN is “under construction”. De huidige organisatiestructuur is te complex, veroorzaakt aanzienlijke bestuurlijke drukte en kent een (te) forse administratieve last voor de schaal van de organisatie. De organisatie is kwetsbaar voor arbeidsverloop en uitval met het risico op verlies van specifieke kennis en kunde en een minder efficiënte bedrijfsvoering.
Ontwikkelingen	In 2020 dient de reorganisatie van UHVK afgerond te zijn.

Bijlage 4 Programmabegroting op taakveldniveau

Baten -en lasten op taakveld

Omschrijving	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
0.1 Bestuur	142.550	144.799	147.088	149.416
0.4 Overhead	1.671.921	1.705.360	1.739.467	1.774.256
0.5 Treasury	103.730	120.180	116.091	120.705
0.8 Overige baten en lasten	6.600	6.700	6.700	6.600
1.2 Openbare orde en veiligheid	271.996	277.436	282.985	288.645
2.3 Recreatieve Havens	36.156	36.879	37.616	38.369
2.4 Economische havens en vaarwegen	-	-	-	-
3.4 Economische promotie	89.292	90.185	91.087	91.998
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.373.592	4.390.560	4.336.404	4.295.909
Totaal van de lasten	6.695.837	6.772.100	6.757.438	6.765.897
0.5 Treasury	-103.730	-120.180	-116.091	-120.705
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-6.449.668	-6.521.951	-6.607.889	-6.694.481
Totaal van de baten	-6.553.398	-6.642.131	-6.723.980	-6.815.186
Saldo van lasten en baten	-142.440	-129.968	-33.458	49.289
0.10 mutaties reserves (stortingen)	-	-	-	-100.400
0.10 mutaties reserves (onttrekkingen)	148.600	197.800	131.900	125.800
Totaal resultaat van baten -en lasten	6.160	67.832	98.442	74.689

De afwijking ten opzichte van het overzicht van kosten en baten wordt verklaard door het taakveld Treasury welke geen onderdeel zijn van het reguliere overzicht van kosten en baten en afrondingsverschillen in de berekening.